

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **M. Č.**, bývajúcej v K, zastúpenej JUDr. A. K., advokátom v Č., proti žalovaným **1/ M. G.**, bývajúcemu v K. a **2/ Ing. M. G.**, bývajúcej v K., zastúpenými JUDr. V. J., advokátom v Ž., **o odstránenie časti oplozenia**, vedenej na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 10 C 1247/1998, o dovolaní žalovaných proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo 16. marca 2011 sp. zn. 7 Co 216/2010 rozhodol

t a k t o :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Čadca (v poradí druhým) rozsudkom z 13. apríla 2010 č.k. 10 C 1247/1998-352 uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť odstrániť stĺpiky z betónových tvárnic o rozmere 0,35 cm x 0,35 cm označené bodmi B, C, a železnú závoru v bodoch X – B podľa znaleckého posudku č. 01/2000 znalca Ing. M. Č. z pozemku parcela KN - C č. X. – zastavané plochy a nádvoria vo výmere X. m² v katastrálnom území K.K.K.K.K., zapísaného v katastri nehnuteľností Správa katastra Čadca na LV č. X., v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovaným 1/ a 2/ uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni titulom náhrady trov konania 845,03 Eur na účet advokáta JUDr. A. K. do 3 dní. Priznal znalcovi z odboru geodézie Ing. M. K. odmenu 73,04 Eur a náhradu hotových

výdavkov 16,84 Eur z rozpočtových prostriedkov štátu a žalovaným 1/ a 2/ uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť titulom náhrady trov konania štátu 100 % štátom vynaložených trov konania, o výške ktorých súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku. Takto rozhodol, keď na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žalovaní v časti identifikovanej znalcami z odboru geodézie zasiahli stavbou oplatenia uskutočnenou bez povolenia príslušného stavebného úradu do pozemku vo vlastníctve žalobkyne. Žalobkyni ako vlastníčke pozemku tak patrí právo na ochranu pred neoprávnenými zásahmi do jej vlastníckeho práva v zmysle § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka, vrátane práva domáhať sa odstránenia žalovanými neoprávnené zriadenej stavby oplatenia z pozemku v zmysle § 135 ods. 1 Občianskeho zákonníka. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. O náhrade odmeny a náhrade hotových výdavkov znalca rozhodol v súlade s príslušnými ustanoveniami zák. č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a vyhl. Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 491/2004 Z.z. O náhrade trov štátu rozhodol podľa § 148 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Žiline na odvolanie žalovaných rozsudkom zo 16. marca 2011 sp. zn. 7 Co 216/2010 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Žalovaným 1/ a 2/ zaviazal spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni trovy odvolacieho konania 264,93 Eur na účet JUDr. A. K., vedený vo V., a.s., pobočka Č., č. ú. X. variabilný symbol: X, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Takto rozhodol, keď preskúmaním zistil, že súd prvého stupňa vo veci vykonal riadne dokazovanie v rozsahu potrebnom pre náležité zistenie skutkového stavu a z dôkazov, ktoré vykonal, vyvodil aj správny právny záver. Poukázal na to, že súdnu ochranu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam poskytuje Občiansky zákonník v § 126 ods. 1, 2, vlastníkom proti tým, ktorí neoprávnené zasahujú do ich vlastníckeho práva. Základným predpokladom úspechu takejto žaloby je preukázanie vlastníckeho práva, teda aktívna legitímácia. V konaní bolo preukázané, že žalobkyňa je zapísaná ako výlučná vlastníčka CKN parcely č. X. – zastavané plochy a nádvoria vo výmere X. m². Znaleckým posudkom znalca Ing. M. Č. bolo zistené, že premietnutím polohy stĺpikov a závery do súčasnej platnej katastrálnej mapy zistil, že dva stĺpiky B, C sa nachádzajú na pozemku navrhovateľky KN parc. č. X., železná závera medzi stĺpikmi A a B na spornom pozemku žalobkyne sa nachádza v časti bodov X, B nákresu v dĺžke 3,25 m. Ing. M. K. ako znalec súdom ustanoveným vo svojom kontrolnom znaleckom posudku považoval znalecký posudok vyhotovený Ing. M. Č. ako vecne správny, čo sa týka zamerania skutočného stavu ako aj určenia pôvodného stavu

spornej parcele č. X. V konaní o ochranu vlastníckeho práva aj podľa názoru odvolacieho súdu žalobkyňa preukázala vlastníctvo k predmetnému pozemku, na ktorom sa stĺpiky nachádzajú. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podali dovolanie žalovaní, ktorí prípustnosť dovolania vyvodzovali z ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p., t.j., že postupom súdu bola im odňatá možnosť konať pred súdom, a to žalovanému 1/ z dôvodu, že i napriek jeho námietkam k znaleckému posudku Ing. K., že tento vychádzal z údajov, ktoré nemajú oporu v mapovom operáte a následne zmenil tvar hranice jednotlivých pozemkov sa súd s uvedenými tvrdeniami nevyporiadal. Dovolatelia vyčítali súdom oboch stupňov, že sa s ich tvrdeniami riadne a vyčerpávajúco nevysporiadali a aktívnu legitimáciu žalobkyne ani neskúmali. Týmto porušili súdy právo žalovaných ako účastníkov konania na riadne vypočutie ich prednesov a podaní, čím porušili ich právo na spravodlivý proces. Tým, že sa súdy s týmito tvrdeniami nezaoberali, porušili tiež ich právo na presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia spôsobom predpokladaným a súdu uloženým ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p. Za odňatie možnosti žalovaným pred súdom konať považovali aj tú skutočnosť, že súdy nevykonali nimi navrhovaný dôkaz – pripojenie spisového materiálu NZ 386/94 od notárky JUDr. V.. O nevykonaní tohto dôkazu súd rozhodol bez existencie právneho dôvodu. Za vadu, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) považovali tú okolnosť, že súdy pri rozhodovaní vychádzali zo znaleckého posudku znalca Ing. M. K., ktorý v čase vypracovania znaleckého posudku a písomného vyjadrenia už bol zo zoznamu znalcov vyčiarknutý. Mali za to, že podmienky pre ustanovenie Ing. K. ako osoby nezapísanej do zoznamu znalcov podľa § 15 zák. č. 382/2004 Z.z. z odboru geodézie pre potreby doplnenia jeho písomného znaleckého posudku neboli splnené. Tiež vyčítali súdom oboch stupňov, že sa nezaoberali platnosťou dohody zo 7. mája 1957, na základe ktorej mala žalobkyňa vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti nadobudnúť. Podľa ich názoru súdy mali povinnosť skúmať splnenie podmienok konania v zmysle § 103 O.s.p. (aktívnu legitimáciu – vlastnícke právo žalobkyne k spornej nehnuteľnosti mali posúdiť ako predbežnú otázku) a keď tak neurobili, zaťažili konanie vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. V prípade nedostatku aktívnej legitimácie mal súd konanie zastaviť. Navrhli rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Žalobkyňa navrhla dovolanie žalovaných odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.), alebo potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, avšak len vtedy, ak odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného právneho významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

Dovoláním žalovaných je napadnutý potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky rozhodnutia v zmysle § 238 O.s.p. Prípustnosť dovolania preto z ustanovení § 238 O.s.p. nemožno vyvodiť.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je

prípustné podľa § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Existencia žiadnej podmienky prípustnosti dovolania v tomto zákonnom ustanovení uvedenej dovolací súd nezistil.

S prihliadnutím na obsah dovolania, v ňom zvolenú argumentáciu a vytýkané nesprávnosti sa dovolací súd osobitne zameril na otázku, či v dôsledku postupu odvolacieho súdu nebola žalovaným odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Podľa § 237 písm. f/ O.s.p. dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia je taký vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatniť procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom a týmto postupom odňal účastníkovi konania procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. Napríklad môže ísť o právo predniesť (doplniť) svoje návrhy, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, právo vyjadriť sa k návrhu na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo zhrnúť na záver svoje návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu a k právnej stránke veci. Z obsahu spisu nevyplýva, že by zo strany súdov došlo k porušeniu niektorého z procesných práv žalovaných.

V zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby všeobecný súd sa stotožnil s jeho právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov.

Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa cit. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecných záväzných právnych predpisov, ktoré predkladá účastník konania.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhované dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Jedným z aspektov na spravodlivý proces je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkové relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (IV. ÚS 115/03). Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán avšak s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, I. ÚS 353/06, II. ÚS 220/08, III. ÚS 12/07, IV. ÚS 163/08).

Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená vo vyššie citovanom ustanovení. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O.s.p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie

o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 219 ods. 2 O.s.p. dáva odvolaciemu súdu možnosť, v prípade, že sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia sa v odôvodnení obmedziť len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

V preskúmvanej veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov zodpovedajú vyššie uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávany prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Žalovanými namietaný nedostatok aktívnej legitímácie žalobkyne dostatočne doplnil a zrozumiteľne vysvetlil odvolací súd. Dovolací súd poznamenáva, že vecná legitímácia je stav vyplývajúci z hmotného práva vedúci k úspechu (vyhovenie žaloby) alebo neúspechu (zamietnutie žaloby) účastníka konania a nie v prípade preukázania jej nedostatku k zastaveniu konania ako sa mylne domnievajú žalovaní. Odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku dalo odpoveď na skutkovo a právne relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, keď v dostatočnom rozsahu zodpovedalo prečo bolo žalobe vyhovené. Okolnosť, že táto odpoveď neúspešného účastníka (žalovaných) neuspokojuje, neznamená, že odôvodnenie nespĺňa parametre zákonného rozhodnutia v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p.; za odňatie možnosti konať pred súdom v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil rozhodnutie podľa predstáv či požiadaviek žalovaných.

Pokiaľ ide o námietku nevykonania žalovanými navrhnutého dôkazu (zabezpečenia notárskeho spisu), je súdna prax jednotná v názore, že ak súd niektorý dôkaz nevykoná, môže to viesť prípadne k nesprávnym skutkovým zisteniam a v konečnom dôsledku aj k vecne nesprávnemu rozhodnutiu, nie však k odňatiu možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď napr. R 125/1999, R 6/2000). Treba zdôrazniť, že k procesným právam

účastníka nepatrí, aby bol súdom vykonaný každý ním navrhnutý dôkaz. Rozhodovanie o tom, ktoré z dôkazov budú vykonané, patrí vždy výlučne súdu a nie účastníkovi konania (§ 120 ods. 1 O.s.p., § 211 ods. 2 O.s.p.). Ak súd nevykoná všetky potrebné dôkazy (napr. preto, že sú pre konanie nevýznamné alebo nadbytočné), nejde o postup odnímajúci účastníkovi konania možnosť konať pred súdom. Pokiaľ dovolatelia namietali, že súdy nesprávne vyhodnotili (ne)platnosť dohody zo 7. mája 1957 a znalecký posudok Ing. K. (resp. že posledne označený dôkaz bol bez právnej relevancie), prípadne že súdy vychádzali z neúplných skutkových zistení dovolací súd udáva, že rozhodnutie súdu z tohto dôvodu môže byť nesprávne a teda po obsahovej stránke ide o námietku, že v konaní došlo k tzv. inej procesnej vade majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), samotný tento dovolací dôvod však prípustnosť dovolania nezakladá. Dovolanie je v ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu; pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania, nemožno zohľadniť vady konania, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Keďže prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p. a iné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli dovolacím súdom zistené, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaných v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., a dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie ods. 2 tohto ustanovenia, pretože trovy žalobkyne, ktoré vznikli v súvislosti s vyjadrením jej zástupcu k dovolaniu, nepovažoval, vzhľadom na neprípustnosť dovolania, za potrebné na účelné bránenie práva.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. septembra 2011

JUDr. Eva S a k á l o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková